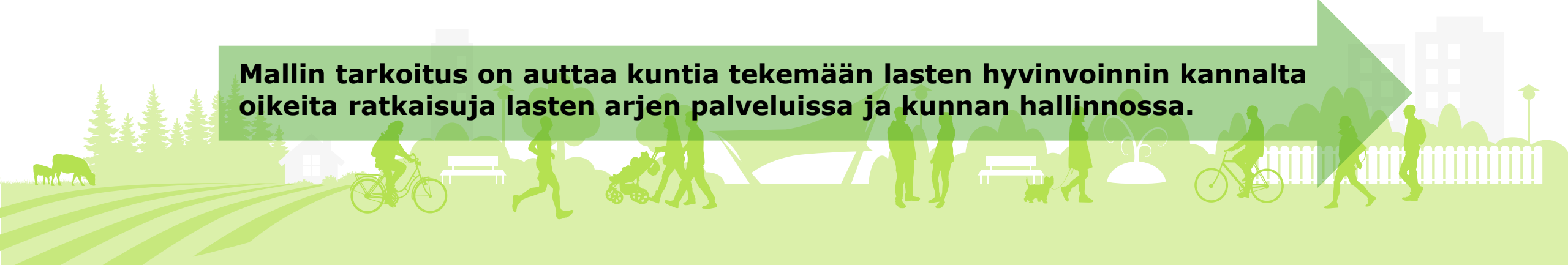

Lapsiystävällinen kunta toisen kauden toimintasuunnitelma

Lapsiystävällinen kunta

- UNICEFin Lapsiystävällinen kunta -mallin perusta ja arvopohja ovat lapsen oikeudet turvaavassa YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa, joka on Suomessa voimassa lain tasoisena.
- Pääperiaatteet:
 - Kunta keskittyy kehittämissyössä **kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin lapsiin** ja kunnan **suurimpiin lapsenoikeusongelmiin**.
 - Kunnan kehittämissyössä toteutuu **lasten osallisuus**.
 - Kehittämissyön tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat **koko kuntaa**.
 - Kunta tavoittelee kehittämissyöllään **pitkäkestoisia muutoksia**.
 - Kunta viestii **kehittämissyöstään aktiivisesti**.

A green-tinted illustration at the bottom of the slide depicts a community scene. It includes silhouettes of people walking, a person pushing a stroller, a person on a bicycle, and a dog. In the background, there are stylized trees, a house, and a city skyline. A large green arrow points from the left towards the right, framing the text.

Mallin tarkoitus on auttaa kuntia tekemään lasten hyvinvoinnin kannalta oikeita ratkaisuja lasten arjen palveluissa ja kunnan hallinnossa.

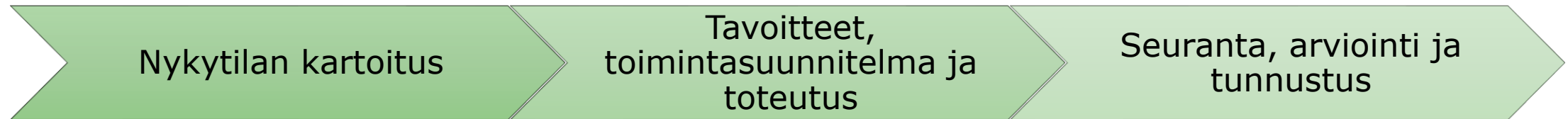
LYK-malli 1. vaihe

- Päätös hakea mukaan 28.6.2021 (KH)
- Alkukartoitus 2022-2023
- Tavoitteiden valinta ja toimenpidesuunnitelman luonnostelu
- Toimintasuunnitelma lautakunnissa ja kh:ssa loppusyksyllä 2023
- Virallinen seurantatapaaminen lokakuussa 2024.
- Arviointipalaveri huhtikuussa 2025
- UNICEF myönsi Salolle ensimmäisen Lapsiystävällinen kunta –tunnustuksen 5/2025

LYK-malli 2. vaihe

- Lapsiystävällinen kunta –tunnustus toukokuussa 2025
- Syksy 2025 – kevät 2026 nykytilan kartoitus ja toimintasuunnitelman valmistelu
- Kesäkuu 2026 UNICEF hyväksyi tosun
- Elo-syyskuu 2026 toimintasuunnitelma luottamustoimielimissä
- Huhtikuu 2027 seurantapalaveri UNICEFin kanssa
- Kevät 2028 arvointipalaveri UNICEFin kanssa
- Kesä 2028 tunnustuksen uusiminen

Koordinaatioryhmä

Pia Stoor, sivistyspalveluiden johtaja,
koordinaatioryhmän puheenjohtaja

Annika Viitanen Friberg, Lapsiystävällinen
kunta -koordinaattori, Salon
musiikkiopiston rehtori

Anna Karlsson, varhaiskasvatusjohtaja

Inkeri Lahti, opetusjohtaja

Taina Laaksonen, nuorisopalvelupäällikkö

Mikko Nortela, kulttuuripäällikkö

Jussi Yli-Renko, liikuntapalvelupäällikkö

Riku Rönholm, hallintojohtaja

Sanna Junttila, rekrytointiasiantuntija

Teemu Virtanen, tekninen johtaja

Mari Välikangas, ravitsemus- ja
puhtaanapitopäällikkö

Mika Mannervesi, elinvoimajohtaja

Saija Karnisto-Toivonen, yhteyspäällikkö

Teija Järvelä, viestintäpäällikkö

Aniina Räike, viestinnän suunnittelija

Marina Mgvdeladze, vastaava
kotoutumisohjaaja

Sofia Maleike, opetuslautakunnan
puheenjohtaja, kaupunginvaltuutettu

Marjaana Mänkäri, kaupunginhallituksen
jäsen, kaupunginvaltuutettu

Robin Kapanen, nuorisovaltuutettu

Helmi Lindstedt, nuorisovaltuutettu

Katja Rippstein, MLL:n edustaja

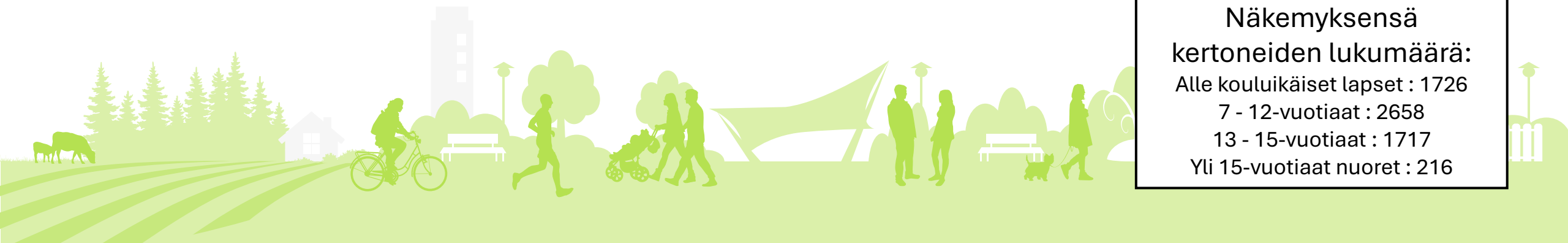
Jenni Hartikainen, Varhan edustaja

Toimintasuunnitelma 2026-28

Alkukartoituksen perusteella

- **Turvallisen aikuisen merkitys, läsnäolo ja kiinnostus lapsen asioihin** nousee esille kaikkien ikäryhmien vastauksissa.
- **Vapaa-ajan mahdollisuudet** harrastus- ja liikuntatarjonta sekä nuorisopalvelut ovat lapsille ja nuorille tärkeitä asioita.
- Lapset nostavat itse esille **ravitsemuksen ja toiminnallisen arkiympäristön** merkityksen.
- Lapset haluavat kaikissa ikäryhmissä vaikuttaa itseään koskeviin asioihin. **Vaikuttamismahdollisuudet ja osallisuuden merkitys** nousee esille lasten omissa vastauksissa, mutta myös innostuksessa osallistua haastatteluihin ja kyselyihin.
- Nuorisovaltuuston nosto:
Liikunta ja aktiivisuus: säännöllinen liike koulupäivän aikana tunneilla ja tauoilla sekä muu aktiivinen ja mielekäs tekeminen, joka vahvistaa terveyttä, keskittymistä ja hyvää mieltä.

A green silhouette illustration of a park scene at the bottom of the slide. It includes a person on a bicycle, a person running, a person pushing a stroller, a person walking a dog, and a person sitting on a bench. There are also trees, a tent, and a building in the background.

Näkemyksensä kertoneiden lukumäärä:
Alle kouluikäiset lapset : 1726
7 - 12-vuotiaat : 2658
13 - 15-vuotiaat : 1717
Yli 15-vuotiaat nuoret : 216

Tavoite 1: Lapsiystävällinen kunta - kehittämistyö on koko Salon juttu!

Lapsiystävällinen kunta -työ jalkautuu yhä vahvemmin kaupunkiorganisaation arkeen ja tulee näkyväksi kaikilla toimialoilla - jokainen Salon kaupungin työntekijä tietää, että kaupunki on sitoutunut strategiatasolla Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyöhön ja lapsen oikeuksien toteuttamiseen.

Toimenpiteet:

1. Luottamushenkilöiden koulutus: yleisperehdytys lapsen oikeuksiin ja LYK-työhön, toimintasuunnitelman esittely ja kehittämistyön säännöllinen seuranta.
2. LYK-agenttien toiminnan jatkuminen niin, että joka palvelualueella on nimetty LYK-agentti
3. Koordinaatioryhmän kokoonpanon laajentaminen niin, että palvelualueiden osallisuus vahvistuu.
4. Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyö on säännöllisesti esillä sisäisessä viestinnässä.
5. Lapsiystävällinen kunta -kehittämistyöhön sitoutuminen ja lapsen oikeudet mukana kaupungin perehdyttämishjelmassa.

Tavoite 2: Kunnan viestintä edistää lapsen oikeuksien näkymistä ja toteutumista.

Lasten ja nuorten osallistamista viestinnän ja markkinoinnin suunnitteluun ja toteutukseen kehitetään tavoitteen kautta. Lasten asiat nousevat esiin viestinnässä ja lapsista puhutaan arvostaen. Lapsilta tulisi kerätä palautetta viestinnästä ja heitä tulisi osallistaa viestinnän suunnitteluun nykyistä vahvemmin.

Toimenpiteet

1. Kaupunkitiedotteesta varattuna yksi sivu ns. Lasten uutisille, joiden sisältö kerätty lapsilta ja nuorilta.
2. Lapset osallistuvat lomakausien viestinnälliseen sisällöntuotantoon.
3. Harrastuskalenterin kehittäminen laajasti kaikkien toimijoiden käyttöön ja saavutettavuus-tietojen näkyvyydestä huolehtien.
4. Lapsille ja nuorille suunnattu viestintä on suunnitelmallista, johdonmukaista ja lapsiystävällistä.
5. Lasten ja nuorten näkemysten, kokemusten ja havaintojen pohjalta tehdään Salo-aiheinen värityskirja, jota jaetaan salolaisille lapsille tapahtumien yhteydessä.

Tavoite 3: Lasten näkemykset kaupunkisuunnittelussa

Kaupunkiympäristön suunnittelussa selvitetään ja otetaan huomioon lasten kokemuksia ja näkemyksiä. Näin toimitaan prosessin eri vaiheissa ja eri suunnittelutehtävissä, kuten maankäytön suunnittelussa ja kaavoituksessa sekä muuten julkisia tiloja suunniteltaessa.

Toimenpiteet

1. Päiväkotien ja koulujen pihasuunnittelun sekä leikkipuistojen kunnostusprosesseissa mukana palveluiden käyttäjät, liikuntapalvelut ja tekninen toimiala.
2. Lapset osallistuvat asuntomessualueiden suunnitteluun mm. vaikuttamalla yhteisötalon suunnitteluun ja ympäristötaiteen valintaan
3. Pilotoidaan lasten osallistuminen kaavatyöhön ja yhdyskuntasuunnitteluun. Pilotti tehdään Märjynummen taajaman kehittämissuunnitelmasta, jonka teemana on kestävä kehitys.

Tavoite 4: Kunnan tilat ja fyysinen/rakennettu ympäristö tukevat lasten terveyttä, hyvinvointia ja lasten liikkumista.

Useita terveyttä edistäviä elintapoja omaavien lasten ja nuorten määrä kasvaa. Heikon fyysisen suorituskyvyn omaavien lasten määrä vähenee. Ylipainoisten lasten ja nuorten määrä ei kasva.

Toimenpiteet

1. Ruokakasvatuksen Nykytila-arviointien tekeminen ja säännölliset yhteistyöpalaverit ravitsemispalveluiden kanssa.
2. Liikunnallisen arjen toteuttaminen päiväkodeissa, kouluissa ja vapaa-ajalla.
3. Lasten ja nuorten liikkumisen huomioiminen osana tulevaisuuden tilaratkaisuihin liittyviä investointeja.

Tavoite 5: Lasten näkemyksiin perustuva tavoite

Liikunta ja aktiivisuus: säännöllinen liike koulupäivän aikana tunneilla ja tauoilla sekä muu aktiivinen ja mielekäs tekeminen, joka vahvistaa terveyttä, keskittymistä ja hyvää mieltä.

Toimenpiteet

1. Nuva suunnittelee kokouksissaan, miten nuorten näkemyksiä toiveista ja ideoista kerätään. Toiveita kerätään ensimmäisessä vaiheessa Perniön yhtenäiskoulussa syksyllä 2026.
2. Nuva toteuttaa nuorten toiveiden pohjasta saatuja ideoita pilottina Perniön yhtenäiskoulussa, jonka jälkeen sovitaan jatkotyöskentelytavoista muilla yläkouluilla. Tapa ja toteutus suunnitellaan yhdessä koulunuoriso-ohjaajien kanssa.
3. Rakenteellisen ja pysyvän toimintatavan vakiinnuttaminen osana koulunuoriso-ohjaajien työtä.

Tavoite 6: Kunta ehkäisee syrjintää pyrkimällä vaikuttamaan kuntalaisten asenteisiin

Tällä tavoitteella halutaan varmistaa, että syrjinnän ehkäisy on toimintasuunnitelmassa vahvasti mukana. Tarve nousee esille alkukartoituksessa ja näkyy kansallisissa indikaattoreissa. Kouluterveyskyselyssä 8-9. luokkalaisten kokemukset syrjinnästä olivat kasvaneet vuoteen 2023 verrattuna ja olivat kansallista keskiarvoa korkeammalla.

Toimenpiteet

1. Ensimmäinen nuorisovaltuuston matalan kynnyksen pride -tapahtuma elokuussa 2026.
2. Avaimet yhdenvertaiseen Saloon -yhdenvertaisuussuunnitelman toimenpiteiden ja vaikuttavuuden säännöllinen seuraaminen sekä edelleen jalkauttaminen.
3. Vaikuttamistoimielinten (monikulttuurisuusneuvosto, romanityöryhmä, vammaisneuvosto ja vammaisjärjestöjen neuvottelukunta) ja lapsiystävällinen kunta -kehittämistyön yhteistyön tiivistäminen. Vaikuttamistoimielinten yhdenvertaisuutta edistävien toimenpiteiden ja kampanjoiden kirjaaminen yhteiseen vuosikelloon sekä vastuista sopiminen.